

Türkiye, İran, Irak ve Pakistan arasında 20 Ocak 1958 tarihinde imzalanan «Gümrük kanunlarının ve nizamnamelerinin ihlâlinin önlenmesine, soruşturulmasına ve tecziyesine mütedair Karşılıklı Yardım Sözleşmesi» nin tasdiki hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 2 . VI . 1959 - Sayı : 10220)

No.
7201

Kabul tarihi
25 . V . 1959

MADDE 1. — Türkiye, İran, Irak ve Pakistan arasında 20 Ocak 1958 tarihinde imzalanan «Gümrük kanunlarının ve nizamnamelerinin ihlâlinin önlenmesine, soruşturulmasına ve tecziyesine mütedair Karşılıklı Yardım Sözleşmesi» kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti mercurdur.

29 Mayıs 1959

GÜMRÜK KANUNLARININ VE NİZAMNAMESİNİN İHLALİNİN ÖNLENMESİNE, SORUŞTURULMASINA VE TECZİYESİNE MÜTEDAİR KARŞILIKLI YARDIM SÖZLEŞMESİ

İşbu Sözleşmenin müzileri olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, İran Şahınşahi Hükümeti, Irak Krallığı Hükümeti, Pakistan İslâm Cumhuriyeti Hükümeti, gümrük kanunlarının ihlalinin, memleketlerinin iktisadi ve malî menfaatleriyle birlikte meşru ticari menfaatlere de zarar verdiğini nazarı itibare alarak :

Gümrük İdareleri arasında yapılacak işbirliği sayesinde bu ihlallerle daha tesirli bir şekilde mücadele edileceğine kaani bulunarak, aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri memleketlerinin gümrük kanunlarına karşı yapılan ihlallerin ve bunlardan bilhassa menfaatlerini ciddi surette haleldar edenlerinin önlenmesi, soruşturulması ve tecziyesi hususunda aşağıdaki maddelerde belirtilen hallerde karşılıklı yardımda bulunacaklardır.

Madde — 2.

İşbu Sözleşmede bahis mevzuu edilen gümrük kanunlarından maksat, Gümrük İdarelerinin tatbik ve murakabe salâhiyeti dâhiline girdiği nispette, gümrük resimleri ile ihracat ve ithalât vergilerinin cibayetini veya eşyanın ithaline, ihracına veya transit geçişine mütaallik memnuiyet veya tahdit tedbirleri vaz'ını veyahut, emtia ile alâkası derecesine göre, kambiyo kontrolü mevzuatını tanzim eyliyen kanuni hükümlerle idari usullerdir.

Madde — 3.

Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri, müşterek sınırlarındaki karşılıklı gümrük dairelerinin çalışma saatlerini ve görevlerini imkân nispetinde tetabuk ettireceklerdir.

Madde — 4.

(a) Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri, ticareti, ithalât, ihracat ve transit hususundaki gümrük kanunlarını ihlâlê müsait emtianın listelerini birbirlerine tevdi edeceklerdir. Bu listeler lüzum hâsîl oldukça zaman zaman tadil edilebilecektir.

(b) Gayrimeşru ticareti önlemek maksadiyle Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri, karşılıklı anlaşma ile, hudutlarındaki her hangi bir gümrük kapısında karşılıklı iki gümrük dairesi arasında vukubulan ithalât ve ihracatla ilgili olarak, muayyen fâsîlalarla, malûmat teati edebilirler. Bu malûmat, münferit mal kalemlerini ve mümkün olduğu takdirde, her iki taraf ithalât ve ihracatçılarının isimlerini ihtiva edebilecektir.

(c) Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri, karşılıklı anlaşma ile ve talep üzerine, talepte bulunan tarafın hudutlarından girmesi mevzuubahis malların ticaretiyle ilgili her türlü malûmatı temin edecektir.

Madde — 5.

Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri, imkân nispetinde, komşu memleket ülkesine gizlice sokulabileceğine inandıkları muayyen emtia sevkiyatının tarzı cereyanını bilhassa kontrol edeceklerdir. Bu maksatla her Âkîd Tarafın gümrük idaresi bir taraftan bu emtia hakkında, kendi gümrük bölgesinde bu kabil malların tedavülüne ve depo edilmesine mütaallik nizamatin sıkı bir şekilde tatbik ederken aynı zamanda komşu devlet gümrük idaresine faydalı olabilecek her türlü malûmatı tevdi edecektir.

Madde — 6.

Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri, hususi talep üzerine, bir Âkîd Taraftan diğêr Âkîd Tarafa ihracedilen malların kanun dairesinde ihracedildiğine dair belgeler vereceklerdir.

Madde — 7.

Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri, imkân nispetinde ve hususi talep üzerine, bilhassa şu hususları kontrol edecektir :

(a) Talepte bulunan Âkîd Tarafın, kendi ülkesinde gümrük kanunlarının ihlâli suretiyle mühim bir ticaret mevzuu yapılacağından şüphe eylediği emtiânın bütün cevelânı;

(b) Talepte bulunan Âkîd Tarafın, gümrük sahalarında gümrük kanunlarını ihlâl eder faaliyetlerde bulunduğundan şüphe eylediği eşhasın hareketleri ve bilhassa ülkesine girişler ve çıkışlar;

(c) Talepte bulunan Âkîd Tarafça gümrük kanunlarını ihlâl edecek şekilde kullanılmakta olduklarından şüphe edilen nakil vasıtaları, gemiler ve uçaklar.

Madde — 8.

Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri :

(a) Malûmat tevdiini başka makamların tasvibine bağılı kılan dahili kanunların hükümlerine hâlel gelmemek şartıyla, talepte bulunan idarece bilinen veya mevcudiyetinde şüphe edilen, gümrük kanunlarının ihlâlleriyle ilgili her türlü malûmatı, talep üzerine ve mümkün olan süratle;

(b) Gümrük kanunlarını ihlâlê mâtuf yeni yol ve metotlar hakkında elde edilen malûmattan ve gümrük kanunları ihlâllerinin muayyen nevileri üzerinde alâkalı büroları tarafından hazırlanmış olan rapor veya etüdlerden diğêr Âkîd Taraflarca istifade edilebilecek olanlarını, re'sen ve mümkün olan süratle;

Birbirlerine tevdi edeceklerdir.

Madde — 9.

Âkîd Tarafların Gümrük İdareleri, İşbu Sözleşme hükümleri mucibince topladıkları malûmat, tebliğat ve vesikaları sadece gümrük kanunlarına yapılacak ihlâllerin soruşturulması, önlenmesi, teciyesi ve gümrük resimlerinin, ithalât ve ihracat vergilerinin toplanmasını temin gayesiyle kullanılacaklardır.

Madde — 10.

(a) Sözleşme ahkâmının tatbik mevkiine konması hususunda gereken idari tedbirler Âkîdler arasında iki taraflı olarak kararlaştırılacaktır.

(b) Âkîd Tarafların Gümrük İdarelerinin temsilcilerinden müteşekkil bir Müşterek Komite sırasıyla her sene Âkîd Taraflardan birinin başkentinde toplanarak, Âkîd Taraflar arasındaki gümrük işbirliğinin çalışma ve terakkisini gözden geçirecek ve bu hususta bir veya daha fazla Âkîd Tarafça ortaya atılacak hususları müzakere edecektir. Müşterek Komitenin tavsiyeleri, meriyete girmeden evvel, Âkîd Tarafların hükümetlerinin tasvibinden geçecektir.

Müşterek Komitenin ilk toplantısı işbu Sözleşmenin meriyete girmesinden itibaren en geç altı ay içinde yapılacaktır.

Âkîd Taraflardan her hangi birisinin talebi üzerine Müşterek Komite toplantıya çağırılabilir.

İşbu Sözleşmenin mümzileri olmıyan Bağdad Paktı Ekonomik Komite âzaları, Müşterek Komitenin toplantılarında müşahitler tarafından temsil edilebileceklerdir.

Madde — 11

- (a) İşbu Sözleşme tasdik edilecektir
 (b) Tasdiknameler Irak Hariciye Nezaretine tevdi edilecek ve Nezaret, mümzı ve katılan Tarafları ile Bağdad Paktı Genel Sekreterını her tevdiden haberdar edecektir.

Madde — 12

İşbu Sözleşme, Irak Hariciye Nezaretının butun mümzilerin tasdiknamelerini ahzından bir ay sonra meriyete girecektir

Madde — 13.

- (a) İşbu Sözleşme mümzısı olmamakla beraber Bağdad Paktı Ekonomik Komite âzası bulunan her devlet Sözleşmeye katılabilir
 (b) Katılma vesikası Irak Hariciye Nezaretine tevdi edilecek ve Nezaret, mümzı ve katılan Tarafları ile Bağdad Paktı Genel Sekreterını her tevdiden haberdar edecektir
 (c) İşbu Sözleşme, katılan hükümet için, 12. maddede derpiş edilen meriyet zamanından evvel olmamak üzere, katılma vesikasını tevdiinden bir ay sonra yürürlüğe girecektir

Madde — 14.

- (a) İşbu Sözleşme süresızdır, ancak Âkid Taraflardan her hangi biri, Sözleşmenin 12. madde mucibince meriyete girmesinden itibaren üç sene geçtikten sonra her zaman Sözleşmeden çekilebilir
 (b) Çekilme, bu husustaki tebligatın Irak Hariciye Nezareti tarafından alınması tarihinden altı ay sonra muteber olacaktır

Irak Hariciye Nezareti her çekilmeyi butun mümzı ve katılan hükümetlere ve Bağdad Paktı Genel Sekreterine tebliğ edecektir.

Yukardaki hükümleri tasdiklan zırde imzaları vaz'edilmiş bulunanlar, hükümetlerince usulüne uygun surette salâhiyetli kılınmış olmakla, İşbu Sözleşmeyi aslına uygun suretlerini mümzı ve katılan hükümetlere ulaştırarak olan Irak Hükümetinin arşivine tevdi edilecek İngilizce tek nüsha halinde 1958 Ocak ayının 20 inci günü Ankara'da İmza eylemişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Hasan Esat Işık

İran Şahinşahi Hükümeti adına

Jamshid Amouzegar

Irak Hükümeti adına

Darwiş Al - Haidary

Pakistan Hükümeti adına

G. A. Faruqi

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 26 . V . 1959 ve 1/176

Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası : 29 . V . 1959 ve 4/216

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa

3 144

6 629

9 176,253:254,256,257,261,271,292:296

[İnikat: 69,72 — 88 sıra sayılı matbuat 69 nou İnikat Zabıt Ceridesine bağıdır.]